

BOGDAN WAGNER

ur. 1945; Lublin

Miejsce i czas wydarzeń	Lubartów, PRL
Słowa kluczowe	projekt Polska transformacja 1989-1991, PRL, wolne wybory w 1989 roku, wybory czerwcowe w 1989 roku, Komitet Obywatelski, obserwacja wyborów, obawa przed sfałszowaniem wyborów, komunistyczna przeszłość, 4 czerwca 1989 w Lubartowie

Kampania wyborcza i wybory

4 czerwca, jako obserwator z ramienia Komitetu Obywatelskiego, byłem w Lubartowie. Moja legitymacja komitetowa była z podpisem profesora Jerzego Kłoczowskiego. Bardzo mi ufano, mimo tej czerwonej przeszłości. Wtedy nikt tego nie podnosił, teraz jest wrzask. Byliśmy wtedy jak pistolety. W komisji siedziałem i pilnowałem (choć nie miałem prawa głosu), żeby tam coś się nie zdarzyło. Oczywiście bałem się, że komuniści sfałszują wybory. Po to jeździliśmy, żeby sukinsyny czegoś takiego nie zrobili. Oni bali się jeszcze bardziej niż my. W komisji wskazano mi osobę, która jest wiarygodna. Powiedziano mi wyraźnie: „Słuchaj, musisz patrzeć wyraźnie na ręce, chociaż nie masz prawa głosu. Jesteś obserwatorem i musisz patrzeć na ręce, czy nie będzie przekrętów”. Cały czas było takie przekonanie, że mogą być przekręty. Nie tylko patrzyłem podejrzliwie na wszystkich członków komisji, ale też się wtrącałem. Nie protestowali specjalnie, tylko zacięcie się tłumaczyli. Ale właściwie to tak przeszło wówczas po naszej myśli, więc nie było żadnych sensacji.

Był to strasznie aktywny czas. Ja wtedy robiłem różne rzeczy bez zastanowienia, nie miałem żadnego planu, to było bardzo emocjonalne i zależne od sytuacji. Wiedziałem, że tak trzeba i koniec. Tym bardziej, że cały czas na plecach był ten czerwony garb. Zdawałem sobie sprawę z tego, że moja wiarygodność w niektórych okolicznościach jest żadna. Pamiętam, że po powrocie z Lubartowa wszedłem do domu i powiedziałem, że to koniec czerwonych. Ale była to dość krótka radość.

Data i miejsce nagrania	2014-01-21, Lublin
Rozmawiał/a	Łukasz Kijek
Transkrypcja	Maria Radek
Redakcja	Małgorzata Popek
Prawa	Copyright © Ośrodek "Brama Grodzka - Teatr NN"